

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

UJ VILÁGHÁBORU FENYEGET
Berlinből táviratozzák: A Berliner Tagblatt szerint az albán-jugoszláv konfliktus a legnagyobb veszedelem rejti magába. A viszály égetőbb, mint az angol-ország kérdés és miatta Európát új világháboru fenyegeti.

ANGLIA HAJLANDÓ ROMANIA-NAK KÖLCSÖNT ADNI. Bukarestből táviratozzák: A Dimineata legújabb száma interjú közöl Burileanuval, a Nemzeti Bank kormányzójával, aki kijelentette, hogy tárgyalások vannak folyamatban egy angol kölcsön ügyében és reméli, hogy a tárgyalások eredménnyel fognak járni. A kormányzó megjegyzi, hogy az angol kormány és az angol pénzügyi készlet támogatni, ha az ország természeti kincseinek kihasználása tekintetében garanciákat kapnak. Az angol bank megbízottja nemrég Bukarestben járt, ahonnan a legjobb benyomásokkal távozott. Minden ellenkező hírről szemben megállapítható, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter hajlandó minden lehetséges koncepció megadására. Az angol kölcsön elsősorban az államvasút újjáépítésére és a valuta stabilizálására fordítanak. Bratianu és az angol bank között ebben a kérdésben teljes az egyetértés.

AZ ARADI VÁROSI TANÁCS FELOSZLATÁSA ELŐTT. Aradról telefonálják: Tegnap délután öt óra körül összegyűlt Arad város tanácsa, amelyen Cristea belügyi vezérfelügyelő felolvasta a város vezetősége elleni vádiratát, amely nyolc pontot foglal magában. A vezérfelügyelő kérte a városi tanácsot, szavazzon bizalmatlanságot a polgármesternek és az állandó választmány tagjainak. A tanács tagok kijelentették, hogy nem tudnak határozni, mielőtt a vádiratot át nem tanulmányozzák. Ezért a tanácsülést elnapolták és azt július tizenhatodikán újból összehívják. Valószínű azonban, hogy a belügyminisztérium nem várja be a határozatot, hanem még hamarabb feloszlatja Arad város tanácsát.

A SZOVJETNEK NINCS HÁBORUS SZÁNDÉKA. Londonból táviratozzák: Csieserin orosz külügyi népbiztos a Daily Expressz tudósítójának kijelentette, hogy valahányszor Oroszország Angliához közeledik, az angol kormány állandóan a szovjetpropaganda beszüntetését követeli. Kijelentette, hogy semmiféle propagandát a szovjet nem folytat Angliában. Oroszországnak Lengyelországgal való feszültsége szintén Angliára vezethető vissza. A szovjetnek háborus számdékaik nincsenek és Csieserin sajnálja, hogy a legutóbbi berlini, valamint párisi tárgyalásai alkalmával azt közölték vele, hogy Anglia a szovjet ellen való magatartását nem hajlandó megváltoztatni.

Minden választónak tudnia kell:

Képviselőválasztás napja: július 7.

Szenátorválasztás napja: július 10.

Mindkét napon minden magyar választó a kisebbségi blokk

jelére adja szavazatát. A választás titkos. A „Votat” felírásu bélyegzőt a szavazólapon abba a kockájába kell ütni, amelynek felső részén a kisebbségi blokk

jele áll. Ha az egyes listákat elválasztó vonalra ütjük a bélyegzőt, az a szavazólapon érvénytelen lesz. Ezért lehetőleg a jel alatt magát a névsort kell lepecsételni, amely a kisebbségi blokk jelöltjeit tartalmazza.

Nem jelennek meg több népgyűlésen a választók előtt Torny Gyula dr. és Muth Gáspár dr.

Temesvár, július 3.

A magyar és német kisebbségi blokk zombolyai választási gyűlése, melyről röviden már megemlékeztünk, rendesen indult meg, de aztán váratlanul véget ért. Muth Gáspár dr. szavait többször szakította meg Petru járási főszolgabíró és Popa Ágost esendőrkapitány. Ugyanez a sors érte Torny Gyula dr. magyar jelöltet is, akitől Popa esendőrkapitány

megvonta a szót és kijelentette, hogy ugy Torny, mint pedig Muth ellen eljárást indít.

Felszólította a jelöltek, hogy a jegyzőkönyv felvétele céljából kísérik el a esendőrségre. A kapitány különben mindvégig udvarias és előzékeny volt és a jegyzőkönyv felvétele után közölte, hogy saját felelősségére betiltja a megyében a további már engedélyezett népgyűléseket is és Muth Gáspár dr.-tól, valamint Torny Gyula dr.-tól megvonja a megyében való szabadközlekedés jogát.

Tegnap délelőtt Muth Gáspár dr. és Kräuter Ferenc dr. felkeresték Coste Gyula dr. prefek-

tust, akivel ismertették a zombolyai eseményeket. Coste dr. prefektus kijelentette, hogy az ügyre vonatkozólag Zombolyáról már megkapta a esendőri jelentést. Popa esendőrkapitánynak a népgyűléseket betiltó rendelkezését azonnal hatályon kívül helyezte.

Kijelentette, hogy az engedélyezett gyűlések mind megtarthatók, azonban azok megtartása előtt ezt be kell jelenteni a esendőrségen és a községi előljáráson, valamint telefonon a prefekturán is.

Ami Muth Gáspár dr.-nak és Torny Gyula dr.-nak a megye területén való szabad mozgást illeti, erre vonatkozólag ma reggel történik csak meg a végleges döntés. Ugy értesülünk, hogy Torny és Muth állítólag egyáltalában nem vesznek részt többé népgyűlésen, még akkor sem, ha meg is kapják a mozgási szabadságot.

A mai nap folyamán a kisebbségi blokk Dettán, Vingán és Nagyszentmiklóson tart választási népgyűléseket.

Temesvári árfolyamok

Zürichben a lei 3'13'5, Párisban 15'30

Temesvári magánárfolyamok 1927 július 3-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 805'00—807'00—810'00, dollár: 165'00—165'50—165'00, dinár: 2'93 külföldi, 288 effect, hollandi forint: 66'40—66'50—66'50, francia frank: 6'50—6'53—6'50, olasz líra: 9'20—9'23—9'20, cseh korona: 4'92—4'93—4'85, osztrák silling: 23'35—23'40—23'40, német márka: 39'40—39'50—39'50, magyar pengő: 28'90—29'00—29'00, svájc frank: 31'90—32'00—32'00.

Terményárak:

Buza 700, árpa 450, rozs 600, zab 450, tengeri 515 lei métermázsánként ab feladóállomás.

Magyar Testvérek!

Választás elé szólít ismét a polgári kötelesség és tisztá lélekkel kell felkészülnötök a becsületes polgári hitvallásra. Ami utat eddig bejártunk a kisebbségi sorban, mindannak a tanulságát számba vettük és minden eshetőségünk várható kilátásait jól megfontolta pártunk vezetősége. Erős akarattal az önálló kisebbségi blokk zászlaja alatt kell sorakoznia minden magyarnak. Ez az, ami elhárítja fejünk felől azokat a veszedelemeket, amelyeket a más pártokkal való csatlakozás hozhatna.

Magyar Testvérek!

Választási esatatorba hív az Országos Magyar Párt. Kezet fogtunk kisebbségi sorsostestvéreinkkel: a németekkel, szerbekkel, bolgárokkal itt a Bánságban és a többi kisebbségekkel az egész országban. Kisebbségi sorsostestvéreinkkel együtt, becsületes hittel és reménységgel felvértezve, megyünk a harcba. Jogainkért! Nem a román pártok, vagy román testvéreink ellen, hanem az állam konszolidálása érdekében saját létünkért és fajunkért szállunk politikai küzdelembe. Sokan vannak most, akik sokszor és sokat háborgatnak benneteket. Igérettekkel, fenyegetésekkel, sőt valótlanosságokkal is. Ne féljétek! Ne higgyétek a hamis ígérőknek. Ha elesábitanak faji és sorsostestvéreitektől, szemetekbe kacagnak azok, akik gyávanak ismernek meg benneteket. Mi senkit nem bántunk. Senki ellen nem törünk. De jogainkért nyílt és becsületes eszközökkel harcolni, meg nem szünnünk soha! A szavazás titkos. Minden szavazat országos viszonylatban is döntő. Aki a bánsági kisebbségi listára adja szavazatát, az nem csak itt, hanem az ország többi kisebbségi jelöltjeinek is előbbre viszi győzelmét. Vigyázatok jelünkre:

Erre a jelre nyomja minden kisebbségi választópolgár a bélyegzőt. Maradjatok méltók fajotokhoz. Istennel, fajunkért, jogainkért, előre!

Az Országos Magyar Párt
temes-torontálmegyei vezetősége.

Elkészültek a kamarai szenátorválasztási igazolványok. A temesvári központi választási iroda felhívja az összes szenátorválasztásra jogosult községi képviselőtestületi tagokat, valamint a kereskedelmi és iparkamara és a mezőgazdasági kamara igazgatóválasztmányának a szenátorválasztásra jogosított tagjait, hogy választási igazolványaikat a kormányzéki épület III. emelet 58. számú szobájában július negyediktől kezdve naponta délelőtt 11—12 óra között vehetik át. Akik nem veszik át az igazolványt, tízezer lei pénzbüntetésben részesülnek.

Védekeznek a vádak ellen Duiliu Marcu a temesvári színház építész-mérnöke és egy büvös fővárosi éjszakán elmondja a Déli Hirlap munkatársának, miért nem készülhetett el eddig a muzsahajlék és miért kerül negyvenmillió leibe

Bukarest, július 2.

A Simpton étkezőkocsijából kifelé menőben egymásba ütköztünk. Pardons... Kérem... kérem:

— Duiliu Marcu...

— Örülök a szerencsének, mert most végre megkérdezhetem mérnök urat, miért tilos az épülő temesvári színházba újságírónak belépni?

— Rámnézve kettőzötten értékes a szerencse, — válaszolta — mert szembenézhetek a magyar sajtó egy képviselőjével, kibeszélhetem magam, mert amugy is állandó támadásban van részem a maguk részéről, de még nem jutott egyiknek sem eszébe megkérdezni azt a Marcut is, vajjon mit szól ő mindezekhez.

Ott állottunk a két kocsit átjárója között. Duiliu Marcu felsóhajtott és ebbe a sóhajba vegyült válaszában:

— Mérnök ur, mi magyar újságírók lovagiasok vagyunk, különösen ha úgy érzi, hogy méltánytalanul éri a támadás: rendelkezésére állok.

Másnap este pontban kilenckor nesztelen járásu Chrysler-autó állott meg a szálloda bejárata előtt. Jólöltözött soffőr segít be a kocsiba és a fényes Calea Victoriein át siklik a gépkocsi a sosszé felé. Amit Bukarest nagyvárosiasságban, női szépségben, demimondóságban, férfi eleganciában és gépkocsikban — mert ez sem az utolsó — produkál és bír, az most mind itt tülekszik a sosszén.

A sosszé egyik pompás villája előtt állunk meg. Az ajtóban vár a házigazda, Duiliu Marcu. Kedvesen, barátságosan fogad, majd megtörténik a bemutatkozás villájával. Meg kellett jegyezniem:

— Elragadó, de mérnök ur magunk között, az épülő temesvári színház is érdekeltve van ennél a villánál...

Házigazdám felfogta a tréfát:

— Nem, nem, isten ments, ezt még azelőtt építettem...

Külön cikket érdemelne Duiliu Marcu lakása. Műtárgyak műtárgyára halmozva, milliós értékek gobelinekben, képekben, régiségekben. A könyvtárszobában legalább kétezer kötet, mind a külföldi technikai tudomány köréből. Az első cigaretta fogyóban van, amikor Duiliu beszélni kezd a színházkérdésről:

— Vádol a temesvári sajtó és vádol a temesvári közvélemény, hogy a színház még nincs készen és hogy sokba került.

És a vád már harmadik éve hangzik el ellenem és köszönöm a figyelmét a Déli Hirlapnak, hogy módot nyújt arra, hogy a vádakra a nagy nyilvánosság előtt feleljek.

— Szó volt már a színházépítés megkezdésekor, hogy egészen különálló telken építsük fel. Nem lehetett, mert az legalább nyolcvanmillióba került volna. Hozzáfogtunk a régi romok eltakarításához, a régi cölöpök kiemeléséhez és a betoncölöpök elhelyezéséhez. Fárasztó munka volt és amíg ez folyt, addig én kétszázötvenöt tervrajzot készítettem. Mert külön tervrajz kellett minden egyes munkához. Amíg azokat jóváhagyták, amíg az árlejtési pályázatot kiírták, amíg a munkálatokat kiadták, telt az idő. És talán okolhatnám a várost is a bürokratizmusért és talán okolhatnám a

nehéz pénzügyi helyzetet, hogy nem volt állandóan pénz. Hiszen némelykor a munka hónapokig stagnált. Tudom, hogy

tizenkilenemmillióval nem lehet egy modern színházat felépíteni. Már pedig a temesvári színház olyan modern, hogy Európában kevés hasonlót talál.

Egy-egy munkaszakasz építésének a megkezdése előtt külföldi tanulmányutra indultam és csak azután fogtam hozzá, mert a színház nem bérpalota. És ne gondolják, hogy négy év az sok. A Teplitz-schönau színház tizenkét évig épült, a párisi opera nyolc évig. Nem akarom arányokban összehasonlítani, de a színházépítés nem akkormunka. Igen aprólékosan építettem a színházat, hogy a városnak díszére díszességére váljék, a tervezőnek pedig maradandó emléket emeljen.

— Vádolnak azzal is, hogy drága a színház. A színház negyvenmillióba került. A leégett régi színház kétfé-

liónyolcszáz ezer koronaért, tehát közel százötvenmillió leiert épült fel, párisi opera harminkekétszáz arany frankba, egy és félmilliárd leibe került. Nem összehasonlítások ezek, csak arányok. És büszkén merem mondani, hogy

technikailag, szcenikailag, világitási effektusban, belső berendezésben, külsőben olyan színházat kap a temesvári közönség, amelynek párját messzi földön sem fogja megtalálni.

Csak ezeket akartam mondani....

Duiliu Marcu hátradől a székebe. Éjfél kora az óra. Künn az autók hosszú sora siklik a sosszén, szerelmes párok bujnák egymáshoz, a csillagok ragyognak és bucsuzásul hallok még az építész-mérnök hangját:

— Lásd, künn esőket vált az élet az örömmel és a pihenéssel, a szórakozással és én most ismét a tervrajz fölé hajlok...

Grósz Dezső.

Megrokkant már az ócska függőhid amelyen veszedelmes járni a Blaskovics-telepre

Temesvár, július 2.

A Józsefvárosi vasuti állomás mögött virágzó városrészek vannak, amelyek mindinkább fejlődnek. Ilyen a Rónác, továbbá a Blaskovics-telep és a Weisz-telep. Sajnos azonban, a város ezekkel a városrészekkel igen mostohán bánik. Már nem egyszer megirtuk, hogy

a Rónácra milyen lehetetlen a közlekedés. Ugyanez vonatkozik a Blaskovics-telepre és a Weisz-telepre is, mert mindkettő felé ugyanaz a kocsit vezet,

amely a Rónácra halad és folytatásában — a vasuti pályaudvar megkerülésével — ezt a két telepet éri. A Blaskovics-telepre és a Weisz-telepre azonban még egy külön sérelme is van. Ezekre a gyalogközlekedés az Eötvös-utca irányában levő függőhídon keresztül történik, amely az állomás fölött halad el. A hidon áthaladva egyenesen a Blaskovics-telepre lehet jutni és a mellette levő Weisz-telepre is. Ezen két telepen csaknem kizárólag munkás és hivatalnok lakik.

Most azonban az a veszély fenyegeti ennek a két teleprek derék lakosait, hogy elvesztik ezt a közlekedési utat kénytelenek lennének ebben az esetben a Pályaudvar-soron egészen a gázgyárig gyalogolni, ott a vasuti síneken átvágni a Rónác felé és aztán a vasuti pályaudvar mögött visszafelé haladva lakhelyükig eljutni. Ez a körút a legsietősebb ember részére is legalább fél órai többletgyalogolást és idővesztést jelentene. A függő átjáróhid olyan állapotban van, hogy azon már nem lehet sokáig közlekedni. A vasszerkezeten palló fekszik, amely azonban az idők folyamán teljesen tönkrement. Néhol olyan lyukak vannak, hogy ha valaki véletlenül lábával ilyen nyílásba esne, legkisebb baja a lábtörés volna. Másutt a nyílásokat durva pléhdarabok rászögezésével próbálták eltüntetni, de ez a megoldás igen szerencsétlennek mutatkozott eddig. Az éles

pléh már sok járókelőnek hasította fel a cipőjét és okozott ezzel kárt. Mások megbotlottak a fordásokon és elbuktak. Némely helyen a deszkák olyan korhadtak, hogy az emberek csak a legnagyobb óvatossággal és a vaskorlátba fogóva mernek ott elhaladni.

Ezt a függő hidat annak idején a vasut létesítette, amely a várossal erre vonatkozólag szerződést kötött. A szerződés úgy szól, hogy a vasut a függő hid létesítésével és fentartásával biztosítja a pályaudvar mögötti városrész felé való gyalogos közlekedést. A Blaskovics-telep és Weisz-telep lakosai ismételtel kérték különböző vasuti fórumoknál a rozoga hid kijavítását, azonban vagy ígéretet kaptak, vagy pedig azt az utasítást, hogy forduljanak máshová. Nemrég felkeresték a vasutigazgatóságot azt a mérnököt, — nagynehezen akadtak csak rá — akinek hatáskörébe ennek a hidnak a fentartása tartozik. Ott azt a választ kapták, hogy a hid kijavítására nincsen költségvetési fedezet. Érdekes, hogy a múlt esztendőben újra festették a hid vasrészeit s ugyanakkor nem gondoltak a gyalogjáró javítására is. Mikor az érdekelt lakosok kifejtették a mérnök előtt azt, hogy a hid életveszélyes, azt a választ kapták, hogy akkor legfeljebb elzárják a hidat.

Ilyen kurtán-furesán talán mégsem lehet ezt az ügyet elintézni.

A hidat nem lehet egyszerűen elzárni, mert ezzel megszűnik a várossal kötött megállapodás, azonkívül pedig sok száz kenyérkeresőnek megnehezítik a munkabizárást és a hazatérést.

Hisszük, hogy a vasut meg fogja találni a lehetőséget a hid kijavítására. Mindenesetre ajánljuk az ügyet a városi tanács figyelmébe is, mert ennek sem szabad a dolgot tétlenül néznie. Ha szükséges, akár anyagi áldozattal is lehetővé kell tennie, hogy a hid gyalogjárója rendbejőjön.

Temesvár ostroma előtt minden gyanus embert kiutasítottak

Temesvár, július 3.

1849. tavaszán már nagyban folytak a hadműveletek Magyarországon és a honvédek, akiket a lelkesedés tüze fűtött, bizony csaknem mindenütt megverték a császáriakat, akik nem vették komolyan a nemzet lázongását. Temesvárt is csakhamar körülzárták és megkezdődött a város ostroma. Az ezt megelőző izgalmas napokról számol be Küttel Károly egykoru naplója.

Március 24.

Meg volt parancsolva, hogy örömléne tartassék az új alkotmány ötletéből. Korán reggel ágyuk durrodtól a katonaság, mely itthon van, tisztelgett, katonazene harsogott a főegyházi téren, minden templomban mise, prédikáció, este kivilágítás. Esett az eső este is, reggel is s a szokásos kiváncsi seregek is hibáztak. Aki ex offo nem volt köteles menni és örülni, sem nem ment, sem nem örült, hanem egyébbel foglalatzkodott.

Április 7.

A helybeli policia szorosabb, mint akármely időben vala. Ha egy ugynevezett „schlechtgesinnt“ egy helyen többször megfordul, mindjárt híre járt. Azide való Central Comite azon egyéneknek jegyzékét dolgozta ki, kiktől minden ingó vagyon elvétetik és ingatlan vagyonuk zár alá vétetik, azokét is, kiktől, mint a császári ügy eránt „unthätig“-ektől, minden igazság, nyugtató mellett requiráltatni fog. Katonai állítás is folyik. Éppen most hallok, hogy a katonai hatóság huszonhárom egyéneket idézett maga eléjbe, kik minap egy uzsonnánál egy szőlőben együtt voltak, s egyben a megyeházában rendelte őket letartóztatni.

Április 10.

Reggel dobszó, mely három hónapi eleségekészletét kétszer 24 óra alatt komolyan sürget, különben a várból kiki elutasítandó. Hallottam, hogy a császári hadbeliek Lugosról Buziás és Bakovár felé nagy zavar közt elvonultak. A honvédek jövőfélben valának. Helyben a kalmárlegénységet és egyéb ifjúkat fogdossák és katonaságra kényszerítik.

Április 25.

Tegnap ebéd után láttam a fogoly huszároknak és honvédeknek elmentelét Taliánországba. Behoztak vala ugyanis huszonhárom huszárokat tiszteltől, kiket Rakovitzán lóvástul megleptek. A tegnapi és mai keringő hírek szerint a honvédek mind inkább közelebb jönnek. Négy óraker délután az utcán rendkívüli sürgős-forgást észrevettem, a katonaság a vár kapuit bezárattatni rendelte. Este hir kering, hogy Leiningen az akasztófa táján sátorozik.

Április 26.

Fabrik külvárosban az esplenadon kívül határőröknek egy csapatát tannyázik. A fabrikai piacon két sor ulánus felállítva, ágyu és puska, sok szekér elkészülve. Leiningent, a vezért, több tiszttel a Páva előtt láttam. Az egésznek oly tekintete vala, mintha az ellenség elől lesben állna az egész had.

Április 28.

Este kilenc óraker láttam a dzsídásokat szép esendesen bevonulni és a főpiacon megállapodni. Egyuttal híre járt, hogy az ellenség a Józsefkülvárost és a Mehalát megszállta légyen minden ellenállás nélkül. Várakozástefjesen, elment az éj. Ma reggel a városi kapitányságba hívtam, hol S a n d r o v i t s kapitány nékem a haditanács azon parancsát nyilvánította, hogy én még ma a várból kimenni tartozom.

Minden magyar arra a listára szavaz, melynek jele

ES-KA Cipőáruház Gyárvaros, Fő-utca 24 sz. a. megnyílt!
A legolcsóbb munkáscipőktől a legelegánsabb luksusz cipőig a legolcsóbb árak.

A krasznajarszki fogolytábor borzalmai

A bolsevikiek hajtóvadást rendeztek a szerencsétlen hadifoglyokra — A bíróság legvérengzőbb tagja egy pap volt — Kivégzés előtt megkínózták őket — Egy fiatal nő is végignézte az embertelenségeket

Zsombolyai kereskedő hátborzongató elbeszélése

Temesvár, július 2.

A hadifoglyok sorsa sehol sem volt rózsás, azonban minden emberi képzeletet felülmúlnak azok a válogatott kínzások, amelyeket a krasznajarszki fogolytáborban szenvedtek el különösen akkor, mikor a szovjetek kezdtek megalakulni Oroszországban. Hátborzongató leírását adja ennek B a r b i e r János zsombolyai papkereskedő levele, aki annak idején szintén a krasznajarszki tábor foglya volt és sokévi szenvedés után szökéssel szabadult meg kínzóitól. A levélből a következő érdekes részleteket közöljük:

Valamennyi ezred-bizalmi kihirdette, hogy július hó 30-ikán éjjel 12 és 3 óra között a csapatok szabadnak nyilvánítták magukat, a puskákat eldobták és nem mennek többé a front-ra, hanem csatlakoznak a Moszkvában székelő bolsevikokhoz. De nálunk Gorodokban csak egy ezred lázadt föl és a többiek lefegyverezték őket.

Amikor a lázadást elnyomták, valamennyi sebesültet irgalom nélkül agyonlőtték.

A foglyokat ezután haditörvényszék elé állították és bírónak valójában megtalálták az arra alkalmas embereket. Smirnof kapitány, aki a nagyrésze volt abban, hogy olyan dísznómódra bántak el velünk és még három tiszt alkották a bíróságot és mint ötödik, akinek mindig utolsó szava volt, a harmadik szibériai ezred lelkésze. Mikor megoszlottak a szavazatok, a pap döntött. Gyakran láttam embereket térdre eszva könyörögni a pap előtt és

a gazember köntösét engedte eszokolni a szerencsétlentől, de kegyelmet nem adott nekik soha.

Ugyhogy, ha valakit két szavazattal elítélték már vége volt, a pap bizonyosan a kivégzésre szavazott és sohasem tett ebben kivételt. Végül az egyik Praporscsik — civilben bíró — megsokalta a dolgot és megmondta a papnak, hogy ő, akinek hivatása volna vigasztalni az elítélteket, ő taszítja a halálba. Nagy veszekedés keletkezett a kettőjük között, a bíró nem engedett addig, amíg nem választottak egy új bizottságot.

Már minden szépen, humanusan ment, amikor a táborba érkezett Rozanof kozáktábornok és átvette a parancsnokságot.

Ezután az emberek irgalom nélkül és kihallgatás nélkül kicipeltek és agyonlőtték.

Még nagyon jól emlékszem egy emberre, aki először kegyelmet kapott, azután mégis ütötték. Betörték a fejét, a karját egy bajonettütéssel elvették és amikor a szerencsétlen összeeszerogyott és nem tudott többé felállni, Rozanof tábornok így szólt:

— Mit akartok még ezzel az emberrel? Üssétek egészen agyon!

Ekkor jelentkezett a már említett bíró, hogy ad neki egy kegyelemlovást és így szabadult meg a szerencsétlen kínjaitól.

Rozanof az agyonlövéssekkel nem érte be. Felállított egy padot, az elítélteket le kellett vetni nadrágját, lábait kötéllal összekötötték, egy ráült a fejére

és aztán rajta! kezdődött... Néhányan erősnek akarták mutatni magukat és nem kiabáltak, de addig ütötték őket, amíg fájdalmukban reszketve nem ordítottak. Ezt a jelenetet Rozanof és felesége — egy fiatal hölgy — továbbá néhány tiszt végignézték.

Minden elképzelhető kínzóeszközt felhasználtak. A legkedveltebb volt

egy lánckeztyű, amelyből hatalmas szögek álltak ki. Ezzel ütötték rá a szerencsétlenekre és a szöges keztyűt gyorsan végigrántották testükön, hogy azonnal patakzott a vérük.

Tervbe vették, hogy néhány száz hadifoglyot lelőnek, de valami keresztülhuzta számításait.

A már említett bíró titokban egy embert küldött az olasz kolóniához és ekkor odaérkezett egy olasz bataillon

élén egy őrnaggyal, aki véget vetett a vérengzésnek és kijelentette, hogy a hadifogolytáborból egy embert — sem tisztet, sem közlegényt — nem szabad elvinni. A hadifoglyokhoz sem az oroszoknak, sem a cseheknek semmi köztük, azok hágai védelem alatt állnak és csak az ő testén keresztül lehet hozzájuk férni, de ömögötte egy jól fel-fegyverzett bataillon áll. Így azután csend lett.

Segíts magadon, Isten is megsegít!

A legszebb, a legnemesebb intézmény is csak akkor bír létjogosultsággal, ha a szükség hozta létre. A mindenféle tájékozódó magyarság megtanulta, hogy a legszebb ígéretetek is csak ígéretetek maradnak. Biztos csak az, amit önerőnkől magunknak kivívni, megalkotni tudunk. A legnehezebb volt az öntudatraébredés. Most, amikor felismertük a négymilliónyi kisebbség óriási erejét, csak most tudtuk meg, hogy hiszen nekünk nincsen szükségünk koldusmódjára kilincselni, amikor honpolgári és emberi jogainknál fogva bennünket megillető járandóságokat akarunk megkapni, hanem saját öntudatos erőnk a mi leghathatósabb protekciónk.

Régi igazság, hogy az ember az egészségét csak akkor tudja becsülni, ha beteg. Mi sajnos szintén úgy vagyunk, hogy csak akkor találtunk egymásra, amikor az igazságtalan mellőzések mindannyiunkat már koldusokká tettek.

Férfias küzdelmet kell megvívunk a július hetedik és tizediki napokon. Tanubizonyosságot kell tennünk, hogy

mi igenis vagyunk és lenni akarunk. Mindenki foglalkozásra való tekintet nélkül, aki magyar anyának gyermeke, a magyarság zászlaja alá áll. Egy zászló alatt fog küzdeni felekezetre és foglalkozásra való tekintet nélkül minden magyar.

Azok a férfiak, akiket a magyarság küld a porondra, nem vályunak tekintik a képviselői mandátumot, ahol jóllakni lehet, hanem keserves küzdelemmel teli porondnak, ahol mindannyiunk jobb sorsáért folyik a harc.

Tegyük félre a gyűlölködést és ismerjük fel egymásban a testvért. Sokat szenvedett vérvörös magyarságunknak jobb jövőt akarunk megteremtteni és ebből a küzdelemből becsületes magyar nem vonhatja ki magát.

A kötelességteljesítés szent órájában testvéri jobbát nyújtja felétek a legfiatalabb magyar képviselőjelölt és igéri nektek, hogy egész fajaért, mindannyiunk boldogulásáért önzetlen magyar emberhez illően akar küzdeni és ehhez baráti szíveteket kéri.

Németh Kálmán

Temes megye képviselőket választ és a kisebbségi blokk felkészült a küzdelemre

Temesvár, július 2.

Temes megye néhány nap múlva, július hetedikén tíz képviselőt, július tizedikén pedig négy szenátort választ. A szavazás kötelező és szavazni csak választási igazolvánnyal lehet. Minden kisebbségi állampolgárnak kötelessége a szorzójeles listára ütni a bélyegzőt, amelynek első helyén Krauter Ferenc dr. neve áll. A szavazás titkos így mindenki szabadon nyilváníthatja véleményét. Az összes előkészületek megtörténtek és a kisebbségi blokk vezetősége összeállította a bizalmi férfiak listáját, mely az egyes körzetekben a következő:

I. Banatia: (Német diákokthoz) Bitó Ferenc, Baron József, Andrész Ferenc dr., Augenstein Miklós.

II. Felső kereskedelmi iskola: Földváry Fülöp, Fazekas Sándor, Dutschák, Frigyes dr., Frühling Pál.

III. Piarista főgimnázium: Kovács Béla dr., Hladik Sándor, Kern Pál, Haas Hermann.

IV. Zsidó-liceum: Légrady István, Movrin József dr., Müller Henrik dr., Németh József dr.

V. Diaconovici-Loga: (Román állami liceum) Raskó Sándor dr., Szappanos Gyula, Ritter Károly, Ringeisen Ferenc.

VI. Carmen Sylva: (Állami leányiskola) Vasváry Ernő dr., Tóth Sándor, Varga Imre, Teufel Ede.

VII. Siketnéma intézet: (Dózsa-utca) Gyulay János dr., Oláh Sándor, Götz Miklós dr., Holló Gyula.

A választások idejére egy a Magyar Párt választási végrehajtó-bizottsága, mint a kisebbségi blokk központi irodája egész napon át rendelkezésre áll a választó polgároknak. A Magyar Párt választási irodája a párt főtít-

Beraktározók figyelmébe!

A józsefvárosi állomás közelében világos, száraz, nagy raktáraink mindennemű beraktározásra alkalmasak. —: Méltányos árak.

SCHÖFFER MIHÁLY szállítócég
Temesvár-Belváros, Jenőherceg-u. 18. —: Telefon: 371.

Költőzködés, Tömegfuvarozás. Autófuvarozás: Lugos, Arad, Oradea és vissza.

kári hivatalában (Belváros, Jenőherceg-utca 8 szám alatt) működik. Telefon száma: 10-15. A bánási kisebbségi blokk központi irodája a Német-Házban van. (Belváros, Szentgyörgy-tér) Telefonszám: 18-78.

Vasárnapi csevegés

a fűrdővonaton utazó férjek között

Első teherhordó: Kollega ur ma hány kilós?

Második teherhordó: Ma csak huszonhárom.

Első: Én ma vágott baromfit, zsirnak való szalonnát és ujbungonyát viszek... Becsülöm a súlyomat negyven kilóra.

Második: Azért nekem sines sokkal könnyebb dolgom. Én ma üvegekben dolgoztam. A feleségem hat olyan különböző dolgot rendelt, amit üvegekben mérnek. Kettő ugyan egymásnak csapódott és összetört, de nem baj, mert előbb a tus folyt a ruhámra, azután a benzin. Most aztán intézzék a dolgot egymás között a tus és a benzin.

Első: Én nem viszek törékeny dolgot. Kijelentettem a feleségemnek, hogy súlyt szállítok, de folyadékot nem. A macskát is sajnálom már...

Második: Melyik macskát?

Első: Amelyik itt van a zsebemben... A lányom macskája. Tegnap jutott az eszükbe, hogy amikor elutaztak, ezt a dögöt a lakásba zárták. Rám parancsolt, hogy utazzam fel és szállítsam le szegényt.

Második: Miért vállalta?

Első: Azt hittem, már régen elpatkolt a bestia. Ki sejtette volna, hogy egész szépen megél egy ilyen állat egy angol börgarnitúrából?... Egy percig arra gondoltam, hogy most a garnitúra betegebb, mint a macska, hát azt fogom levinni a fürdőre. Hátha meggyógyul. De aztán eszembe jutott, hogy az anyósom a macskát kívánja. A zsebbe csuszattam. Most állandóan kaparja az oldalamat.

Második: Ismerem ezt az érzést. Én dolgoztam már papagállyal is.

Első: Tulajdonképpen butaság, hogy így beadjuk a derekunkat és úgy rendelkezik velünk az anyós, a feleség, a gyermekek, mintha nem is mi volnánk a legjobb, „vő, férj és atya“, hanem valamilyen saharabéli teve.

Második: Igazat mond, kollega ur! De hát az ember nem mehet üres kézzel. A feleségem egyszer nem bízott rám semmi kommissziót, vettem magam mindent, már csak azért is, hogy felelni tudjak a gyerekeknek, ha kérdik: Mit hozott, apa? Azt hiszi, tett-szett, amit vittem? Így legalább biztosra megyek.

Első: A maga felesége ilyen, de az én feleségem más. Az meglepszik minden csekélységgel, de elvárja, hogy figyelmes legyek iránta. Egyszer tizenkét csomagot vittem, de csupa olyan dolgot, amit ő rendelt. Sirva borult a nyakamba: „Már nem szeretsz“ zokogta. „De miért ne szeretnél?“ — kérdeztem. „Mert üres kézzel jössz elém.“ Ugyanakkor a kalapomat a fogammal vettem le, mert még a nyakamban is csomag lógott.

Második: Szóval, sehogyan se jó. De van egy pompás ideám. (Fejére üt.) Ejjnye, hogy előbb nem gondoltam rá! Ezentúl a kereskedővel küldetem a csomagokat.

Első (keserű mosollyal): Ezt én már régen kitaláltam. Nekünk mindent a kereskedők küldenek le.

Második: Akkor maga mit cipel?

Első: Semmit. Apróságokat. Amik a rendelések után jutottak észébe a feleségemnek meg az anyósomnak. (Szomorúan tekint ki az ablakon, azután belenyul a zsebébe és egy kicsit fojtogatja a macskát.)

Minden magyar arra a listára szavaz, melynek jele

Hirek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52
Kiadóhivatal: 2-52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

A zenei élet reneszánsza Orsován

Orsova, július 2.

A gyönyörű fekvésű Duna parti város, mely Romániához való tartozása óta elvesztette régi nagy kereskedelmi jelentőségét, kulturális téren ma is régi színvonalán van. Különösen fejlett zenei élete, amiben óriási része van Szokoly Sarolta zenetanárnőnek, aki évenként három-négy jótékony célú színelőadás rendezésével a magyar színészet mostoha sórsán is igyekszik javítani. Tanítványaival évenként hangversenyt is rendez és ezek a koncertek programjukkal és a szereplők művészi teljesítményével messze felülmúlják a működélői nívót. Tegnap este rendezte ötödik hangversenyt a Katolikus Házban. A közönség zsufolásig megtöltötte a nagytermet és nemcsak a szereplőknek tapsolt a nyújtott élvezetért, hanem lelkes ünneplésben részesítette Szokoly Saroltát is, ezt a kiváló zenei érzékkel rendelkező tanárnőt. A műsort Beethoven Promatheus nyitánya nyitotta meg, amelyet Király Irma és Szál Irma adtak elő alapos készültséggel. Szalay Mária Mozart Fantáziájának interpretálásával aratott megérdemelt sikert. Behr Matróztáncának előadásával Links László, Fábian Károly és Szántó György egyformán brillizáltak. Heim Hortense énekelte ezután Thomas Mignonját tisztán csengő hangon, majd Müller, Mioe, Hanieska O., Serban, Hanieska A. s Szántó egy Schubert szerzemény virtuoz előadásával ragadták tapsra a közönséget. Heim Hortense Chopin valcerjének, Boros Emma pedig Grieg egy dalának művészi közvetítésével lelkes ünneplésnek voltak részei. Utána Aschner I., Heim H., Faber I. és Raskovics G. szereplése váltott ki tetszést. Szigeti L. és Herges Irén Mozart-előadása meglepően jó volt. Aschner I. Wagner Spinnliedjét olyan mély átérzéssel énekelte, mely csak kivételes tehetségeknek adatik. Moszkovszky Valse-ja Hantos Máriában megértő előadót talált. Művészi voltára vallott Grieser Stefánia Rachmaninoff Humoreszkjének előadása. Liszt-Sauer Rigolettoja zárta le a növendékek szereplését. Boros Hilda művészi rátermettséggel oldotta meg feladatát. Valamennyien nagy készültségről és ambícióról tettek tanulságot és a dícséret nemcsak őket illeti, hanem fáradhatatlan tanító-mesterüket Szokoly Saroltát is, aki maga is szerepelt a hangversenyben. Mozart C-dur zongorakoncertjét adta elő az orsovai katonazenekar kísérete mellett. A nehéz művészi feladatot olyan tökélyvel oldotta meg, melynek méltatása felette áll a szokásos dícséres és nagy technikai készlettség jellemezték az előadást. Igazi művészi élmény volt. A közönség nem fukarkodott a tapsokkal és meleg ünneplésben részesítette Szokoly Saroltában nemcsak az előadó művésznőt, hanem a kiváló zenepedagógust is, akinek nevéhez fűződik Orsova zenei életének reneszánsza. V. T.

Embereket sebesített meg a jégeső mely tegnap délután vonult el Arad és környéke fölött

Arad, július 3.

Tegnap délután félhat óra tájban valóságos itéletidő vonult el Arad városa és a megye fölött. Hirtelen hatalmas szél kerekedett és a vihart rövidesen jégeső követte. Dió nagyságú jégdarabok zúdultak a városra olyan nagy mennyiségben, hogy a jégdarabok összetörték a házak ablakait. Nyugatról keleti irányban haladt a vihar és ebben az irányban még az öt-hat milliméter vastagságú kirakattáblákat is bevették a jégdarabok. Éppen vásár volt Aradon és a vihar a sátrakat könnyű szerrel felborította, az árakat pedig szórta. A Maros strandján rengeteg embert ért a ré-

mes vihar és a fürdőzők közül sokan kellő időben nem tudtak tető alá menekülni, ezeket a jégdarabok formálisan megsebesítették. A ligetekben a vihar hatalmas fákat tépett ki. Több háznak a tetejét a szél lesodorta. A jégeső Aradmegyében is óriási károkat okozott a vetésekben és főleg Aradhegyalja vidékén katasztrófális a helyzet, mert a szőlőtermés nagyrészt elpusztította. A kár felbecsülhetetlen. Tegnap délutánra volt kitzúve az F. T. C. —Gloria mérkőzés Aradon, a mérkőzést azonban nem tarthatták meg, mert a vihar a Gloria-pályának a kerítését elvitte. Több községben a házak összedőltek.

Felelősségre vonják az igazgatóságot a Szerb Takarékbán elkövetett összes üzelmek miatt

Temesvár, július 3.

A temesvári Szerb Takarékpénztár bukása a legkomolyabb stádiumba került. Bradescu Virgil vezetőügyész az összes iratokat és a bank ellen érkeztet feljelentéseket Radulescu ügyésznek adta át, akit meghívott a nyomozás lefolytatására. Az ügyészi nyomozás elsősorban arra terjed ki miképpen volt lehetséges, hogy az 1926. évi december 31-én megalkotott mérleg alkalmával az igazgatóság tagjai, akik büntetőjogilag és anyagiilag egyaránt felelősek az intézet mindennemű tevékenységéért, még nem vették észre azokat a bűnös üzelmeket, amelyekkel a takarékpénztár ügyeit Rajna-Rosenthal és Hauska Rudolf vezették. Ezzel kapcsolatban annak a kiderítésével foglalkozik majd a nyomozás, miként volt lehetséges alig huszmillió lei tőke mellett háromszázmillió leies forgalmat elérni. Végül pedig felülvizsgálják az összes valuta- és devizaügyletekből származó követeléseket, alaposan betekintenek azokba a körülményekbe, hogy a szerb bank és a többi pénzintézet között ezek a devizaüzletek miként jöttek létre és hogyan volt lehet-

séges, hogy a központi devizaellenőrző hivatal nem gyakorolt súlyosabb ellenőrzést. Az ügyészség ezeknek a kérdéseknek kiderítésével kapcsolatosan már a jövő hét elején olyan preventív intézkedéseket tesz, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a Szerb Takarékpénztár milliónak eltűnésére teljes világosságot derítsenek.

Róth Dezső dr. ügyvéd, aki Bécsben tárgyalta Hauska Rudolf, a Szerb Takarékpénztár volt vezérigazgatójával, a tegnap megtartott igazgatósági ülésen beszámolt a tárgyalások eredményéről. Az igazgatóság a jelentés alapján belátta, hogy a helyzet menthetetlen, Hauska három millió leit hajlandó áldozni, de csak akkor, ha a többiek is készek áldozatot hozni, akik résztvettek az intézet aktív vezetésében — mint azt a Déli Hírlap már megírta, — és nem marad más hátra, mint a csődöt megkérni. A csődkérvényt hétfőn nyújtják be a temesvári törvényszékhez, egyben megteszik a bűntető feljelentést csalás, sikkasztás, hamis ügyvitel miatt az intézet egykori igazgatója, Hauska Rudolf ellen is.

Magyar-német választói gyűlések Temesvárott. A kisebbségi blokk Temesvárott a következő időben tart választói népgyűléseket: A gyárvarosi gyárudvarban hétfőn este nyolc órakor, az erzsébetvárosi Novotny-féle vendéglőben szintén hétfőn este nyolckor, a józsefvárosi Mischel-vendéglőben hétfőn este kilenc órakor, a román Jäger-féle vendéglőben ugyanekkor hétfőn este nyolckor.

Elhunyt internátusi igazgató. Welte Vilmos, a temesvári Banatia német internátus aligazgatója, Buziáson huszonhét éves korában hirtelen elhunyt. A fiatal pap szív-bajára keresett enyhülést Buziáson, de hiábavalónak bizonyult az orvosos tudomány, a véget ellen nem tudott harcolni. Welte Németországból került a Bánságba. Holttestét Buziásról Temesvárra hozták és a Banatia disztermében ravatalozták fel. Ma délelőtt tizenegy órakor temetik.

Osvát napilapot indít? Nagyvárad lapokban olvassuk, hogy Osvát Kálmán, miután a rövidéletű Reprizt Temesvárott eltemette, azzal a tervvel foglalkozik, hogy Nagyváradon napilapot indít. Ez a hír bizonyos örömet fog kelteni a Repriz előfizetői körében is, akik feltétlenül hajlandók lesznek a megszünt Reprizért adott előfizetési díjaik ellenében Osvát új lapját elfogadni.

Üzletáthelyezés. Értesitem a né. é. közönséget, hogy higiénikus borbélyüzletemet a Lonovics-utcai püspöki-palotába a kapu mellett balra áthelyeztem. Tisztelettel Schok Péter borbély.

Uj típusu villamoskocsi. Tegnap adták át a forgalomnak az ujonnan elkészült 107. számú villamoskocsi, amely az első számú vonalon közlekedik. A kocsi új típusu, elől és hátul tágas peronnal és szélesebb az eddigi kocsiénál. A közönség örömmel fogadta az új kocsit, mely sokkal praktikusabb a télen forgalomba helyezhető másik új kocsinál.

Daudet tömegesen üdvözlők Párisból táviratozzák: Az Action Francaise vezetékben foglalkozik Daudet kiszabadításával és megállapítja, hogy Daudet naponta százával kapja Franciaországból a külföldről is az üdvözlőleveleket zseniális megszabadításáért. A hatóságok meg vannak győződve arról, hogy az Action Francaise szerkesztősége ismeri Daudet rejtekhelyét.

Ha ninesen cérna, a piprika is jó. Kovács László huszonnégy éves makói fiatalember néhány nap előtt Ócsanád környékén utlevél nélkül átlépte a határt és hétezer leiel Temesvárra jött, hogy itt cernát vásároljon, mert itt állítólag olcsóbban kaphatta volna, mint Magyarországon. Cernát ugyan nem kapott, de gondolta, nem megy haza üres kézzel s miután a zöld paprikát itt olcsóbban találta, mint Makón, ezer leiert ebből vásárolt és Ócsanádnál ujra vissza akart menni Makóra. A határőrök azonban elfogták és beszállították a temesvári ügyészség fogházába. Tiltott határlépésért és csempészésért indult meg ellene az eljárás.

Lángbetűkkel vagyon az égre felírva, hogy a FARMODONT fogkrémmel nem volt még jobb soha!

Rengeteget szenvedett az oceanrepülő. Párisból táviratozzák: Byrd pilóta az oceanrepülés után a következő kijelentést tette a Matip tudósítójának: Legjobb akkor voltunk megijedve, amikor a vélt szárazföld helyett a tengerre ereszkedtünk le. Sem északi repülésem alatt, sem egyéb utaimon megközelítőleg nem szenvedtem annyit, mint most, amikor iránytvesztetten kóvályogtunk Franciaország földje felett. Byrd kijelentette még azt is, hogy az északi sark átrepülése sokkal könnyebb feladat volt, mint az oceané. Chamberlain véleménye szerint Byrdéket az egész uton balszerence kísérte és a legnagyobb baj az volt, hogy a francia rádiószolgálat ninesen kellően megszervezve. Farmann ismert francia repülőgépgyáros valamennyi oceanrepülő közül Byrd utját mondja a legjelentékenyebbné, mert bebizonyította, hogy rendszeres oceanrepülés létesíthető.

Tizennyolc embert megölt a hőség. Csikágóból kábelezik: Egész Amerikában borzalmas hőhullám pusztít. Csikágóban tegnap tizennyolc ember halt meg a nagy hőség következtében. Temesvárott is tegnap óriási hőség uralkodott. A meleg a napon elérte az 50-52 Celsius és csak az esti órákban hült le hirtelen az Aradmegyében és Temes megye keleti határára pusztított jégeső következtében.

A gyorsvonatokon előre lehet helyet biztosítani. Bukarestből táviratozzák: A vasutügyi alállantikárság egy a külföldön már régen bevezetett rendszert akar a román vasutakon bevezetni. E szerint minden utasnak módjában lesz már néhány nappal utazása előtt a gyorsvonatok és expresszvonatok első és másodosztályain ülést rezerválni, amelyet mindenképpen fenntartanak az illető részére. A rezerválásért külön minimális pótdíjat kell fizetni. Az erre vonatkozó rendelet már a napokban életbe lép.

Női-panama és finom filckalapok legelőnyösebben N. C. Daniel cegnél a gyárépületben József tér 12.

Minden magyar arra a listára
szavaz, melynek jele

Csőd az Agricultura ellen. A temesvári törvényszék előtt a Saturnia bukaresti cég és még két bukaresti cég másfélmillió lei, a maysvárhelyi Pongler cég pedig huszonkilencezer lei követelés rejéig a csőd megnyitását kérte az Agricultura mezőgazdasági részvénytársaság ellen. Tegnap tartották meg ebben az ügyben a tárgyalást és a csődbíró az Agricultura ellen megnyitotta a csődöt. A részvénytársaság passzívája tizenkétmillió, aktívája hatmillió lei. Csődömegegondnok Molnár Gyula dr., lelyettese Kell Mór dr. lett. A követelések bejelentésének határidej szeptember tizedike, azok hitelesítése szeptember huszadikán történik, míg a csődválasztmány szeptember huszonnegyedikén alakul meg. Tegnap kezdte meg a Fatska csődben a követelések hitelesítését. Crismariu Oktávián dr. csődömegegondnok több követelést visszavetett és ezeket per útjára kérte terelni, aminek a törvényszék részben helyt is adott. Így elutasította Naschitz István dr. ügyvéd egymillió forint honoráriumának elismerését is. Hoborka Aurél gyárvárosi fűszerkereskedő csődügyében tegnap megalakult a csődválasztmány.

Megtámadtak egy rendőrtisztet. A július másodikára virradó éjszaka Lukics Jakab 31 éves rendőrtiszt Rónácon teljesített szolgálatot. Ellenőrző körútját elvégezve egy óra körül az Aradi utcára ért. Alig tett néhány lépést az aradi vasutvonal mentén, amikor a józsefvárosi állomás felől három ember jött vele szemközt. Lukicsnak gyors volt a sötétben botorkáló három ember és igazolásra szólította fel őket. Erre az egyik hirtelen revolvért rántott elő és azt közvetlen közelről a rendőrré sütötte. A golyó Lukicsnak jobb vállába furódott. Segélykiáltásaira előjött Kantor és Toma rendőrtisztek, akik bevitték az erősen vérző Lukicsot a Bega-szanaszatóriumba. A három gyanús alak megszökött.

A véletlenül elsült revolver. Verseeről jelentik: Sztankovics Laza volt erdőőr Frommer pisztolyát javítás céljából elvitte a puskaműhelybe. Tegnap elment a pisztolyért és ott az üzletben megtöltötte két golyóval. A revolver véletlenül elsült és Altman Ilonka nevével árusítólányt talált, aki eszméletlenül esett össze. A lány állapota súlyos és életbenmaradásához nincs remény. Az erdőőr ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt megindították az eljárást.

Nyári hőségben lábizzadás és gető lábifájás elmulik, ha láb-**PEDISAN** lábsót vízbe kever.

Öngyilkos hivatalnok. Budapestről táviratozzák: Szentmiklósi Géza magánhivatalnok a Hungária-fürdőben szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

*** Konyhaberendezések,** alpakka evőeszközök, valamint szervirozákhoz szükséges tárgyak, kerti felszerelések legjutányosabban Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár, Belváros.

Pénzügyigazgatók értekezlete Bukarestben. Bukarestből táviratozzák: Bratianu Vintila pénzügyminiszter elnöke mellett hétfőn délután tizkor az ország összes pénzügyigazgatói értekezletet tartanak a pénzügyminiszteriumban. Nedeanu temesvári pénzügyigazgató tegnap este elutazott a konferenciára Bukarestbe.

*** Divatlapok és kézimunka folyóiratok** Libronál, Telefon 23-37.

Súlyos fegyházbüntetés után felmentés érte a csebzei bíró meggyilkolásával gyanúsítottakat

Temesvár, július 3.

Élénk érdeklődés uralkodott tegnap a temesvári ítélőtáblán, ahol kihirdették az ítéletet Gherban Jefta csebzei bíró meggyilkolásával gyanúsított vádlottak felett, akik közül a temesvári törvényszék 1925 november huszonkilencedikén Fehér Kristóf dr. tanácselnök elnökletével megtartott főtárgyaláson Cadariu Jánost felmentette, Muresan Illés és Stoican János petrományi lakosokat pedig egyenkint tizenöt évi, Ruszanda János petrományi lakost három évi és Ruszanda Konstantint két évi fegyházra ítélte. A vád szerint 1924 június tizenegyedikén meggyilkolták a Csákova és Csebza közötti utszakaszon Gherban Jeftát. Az ítélet

ellen a vádlottak felebbeztek. Az ítélőtábla és a törvényszék előtt a védelem azt hangoztatta, hogy közvetlen bizonyíték nincsen a vádlottak bűnössége mellett és Gherban halálát lórugas okozta. Az iratok megijárták a legfelsőbb egészségügyi tanácsot is, orvosszakértőket hallgattak ki és tegnap került sor a táblai ítélet kihirdetésére. Eszerint az ítélőtábla a törvényszéknek Cadariu Jánosra vonatkozó felmentő ítéletét jóváhagyta, a többi négy vádlottra vonatkozó ítéletet megsemmisítette és mind a négy vádlottat a vád és annak következményei alól ugyancsak felmentette. A vádlottakat még tegnap szabadon engedték.

A csunyán megzavart nászéjszaka szomorú epilógusa a temesvári büntető törvényszék előtt

Temesvár, július 3.

Forró nászéjszakája volt Velcsov János öbessenyői gazdának, aki a múlt év őszén tartotta esküvőjét szive választottjával. A lakodalmat annak rendje-módja szerint megtartották, nem volt hiány semmiben, a násznépnek is jutott mindenhől, ami szem-szájnak ingere. Cigány is akadt és vigan folyt a mulatozás, táncoltak is és nem maradtak el a hagyományos tréfák sem, melyekkel a nászslakomát fűszerezték és amelyeknek célpontja természetesen az ifju pár volt. A lakodalmi mulatságon résztvett az újdonsült férj öccse is, Velcsov Miklós, aki nem a legjobb viszonyban élt fivérével. Csendesben viselkedett, míg a többiek mulatoztak és mikor a vendégsereg elszéledt, eltávozott ő is. A vig danák zaját csend váltotta fel és a langyos októberi éjszakában végre egyedül

maradt az ifju pár is. Hogy miként kezdődött a házasság nászéjszakája, erről nem számol be a krónika és a temesvári törvényszék büntető tanácsát csupán azok az események foglalkoztatták, amelyek a szépnek indult nászt megzavarták. Velcsovot és feleségét egyszerre nagy világozás riasztotta meg. Csakhamar kiáltások is hangzottak, hogy tűz van! Velcsov kiugrott az ágyból, kiszaladt az udvarra és akkor látta, hogy ég a háza és a tetőzet nagy lángokkal lobog. A többi már a csendőrségi jegyzőkönyvekben nyert megerősítést. Gyujtogatás gyanúja miatt letartóztatták a fiatal férj fivérét, Velcsov Miklóst és bár a tegnapi tárgyaláson is megkísérelte még tagadni a gyujtogatást, a tanuk ellene vallottak és a bíróság két évi börtönre ítélte. Ez Velcsov János megzavart nászéjszakájának szomorú története.

— Liberális népgyűlés Temesvárott. A liberális párt temesi tagozata ma délelőtt tíz órakor a gyárvárosi nyári színházban népgyűlést tart, amelyen — mint megírtuk — Cosma Aurél dr. volt miniszter, a bányászati tagozat elnöke ismerteti a kormány programját. Rajta kívül beszélnek még Pella V. Vespasian egvetemi tanár, Oprea János vezérigazgató, Kalinovic Milán dr. és Hollinger Péter.

— Öngyilkos lett, mert nem volt óvadéka. Belgrádból táviratozzák: Pavlovics mérnök, Belgrád egykori alpolgármestere, agyonlőtte magát. Tettének oka az volt, hogy nem tudott óvadékot letenni a várossal nemrégén kötött szállítási szerződés ügyében.

— Ujabb halálos ítélet Jugoszláviában. Ujvidékről jelentik: A legfelsőbb bíróság most tárgyalta Krnyács Misa gajdobrai béres bűnügyét, aki az elmúlt évben meggyilkolta Strauss Jakab nevével gazdáját és feleségét, a véres tett elkövetése után pedig kifosztotta a lakást. Az ujvidéki törvényszék a bérest kötél általi halálra ítélte, a tábla az ítéletet jóváhagyta, míg most az ujvidéki legfelsőbb bíróság is helybenhagyta a halálos ítéletet. Valószínű, hogy a kegyetlen bűnöst kegyelemre sem ajánlják és így nem sokára végre is hajtják rajta a halálos ítéletet.

— Autótulajdonosok és autovévők becses figyelmét felhívom, hogy a világhírű „Bianchi” és „Isotta Fraschini” autók mellett a „Bianchi” motorkerékpár képviselését a Temes-torontál, Arad s Krassósörény körzetre átvettem. Miután tudvalevő, hogy ezen gépek a világpiac legjobb gyártmányai közé tartoznak, felkérem a nagyérdemű autovévő közönséget, mielőtt autót vásárolna, ne mulassza el raktáramat megtekinteni, hol ezen gépek állandóan raktáron vannak. Tichy Ede autógazdás, Temesvár I. Str. Eminescu (Zápolya-útea) 6. sz. (Telefon: 11-26 és 11-27).

— Tizenhat éves gyilkos. Szabadkáról táviratozzák: Keller István tizenhat éves asztalosinas meggyilkolta Grbics Dusan fűszeresinast és elrabolt tőle ezerhatszáz dinárt. A gyilkos inas bevallotta tettét és azt olyképpen indokolta, hogy a gyilkosság árán szerzett pénzből repülőgéphez akart jutni.

— Az „En, te, ő” legújabb száma szenzációs tartalommal jelent meg. Az új szám egy szenzációsan érdekes, minden jelenetében érdekfeszítő regény közlését kezdte meg. Emellett számos érdekesnél érdekesebb cikk és tanulmány tartja az előkelő és felnőtt közönség kedveit. Az „En, te, ő” rendes számai mellett havonként luxus-szám jelenik meg, ennek az első száma is már minden újságárusnál kapható.

JÓNAPOT KIVÁNOK magyar választópolgár és kérdezők, mit szólna hozzá, hogy az egyik temesvári lap szerint a Magyar Párt temesi tagozata arra szólított volna fel, hogy vérző szívvel kell az önálló kisebbségi zászló alá sorakoznod? Miért vérző szívvel? Hiszen végre elérted, hogy kisebbségi testvéreiddel egy táborban gyakorolhatod alkotmányos jogaidat a választásnál, mikor kisebbségi jelöltekre adod szavazatodat. De miért vérző szívvel? Csak sajtóhiba, vagy tényleg vérzik a szív egyes — magyaroknál?

— Zsuzsi étteremben ma, vasárnap az étlap a következő: Ragout-leves, töltött paprika, sült csirke garnirunggal és salátával, almás rétes. Hétfőn az étlap ez: Zöldbaleves, savanyu, burgonya dőbreenivel, bécsi szelet garnirunggal és salátával, császármorzsa. Egy menü ára ötven lei, amely házon kívül is kapható.

*** Ma megismétlik** Jakabffy Baby táncatanárnő növendékeinek nagysikerű balettjét. Zajos ünneplés színhelye volt szombaton este a Lunapark ujonnan épült színház helyisége. Jakabffy Baby, a kitünő táncatanárnő legtehetségesebb növendékeivel a „Tavaszi ébredése” című gyönyörű balettet mutatta be megérdemelt nagy siker mellett. A nagyszámu közönség, mely zsufolásig megtöltötte a Lunapark kis színházat, tapsokkal, virággal és a tetszésnyilvánítás minden jelével elhalmozta a szenális táncatanárnőt, a művészeti tehetségű fiatal urileányokat és dr. Bródy Miklóst, a kiváló karmestert, aki a zongorakiséretet látta el nagyszerűen. A nagyszabásu műsort ma este 7 órakor és fél tíz órakor megismétlik.

— Olesőbb lett a városi téglá. A városi téglagyárak elhatározták, hogy a téglák ezer darabját az eddigi kétezerkétszáz lei helyett kétezer leierre árusítják július elsejétől kezdve. Az árleszállítást az állandó választmány is jóváhagyta.

— Nyolc ház leégett. Falticeniből jelentik: Falticeniben tegnap éjjel tűz támadt, amelyben nyolc hatalmas épület esett áldozatul. A tűzkár többmillió. Valószínűnek látszik, hogy a tüzet bűnös kezek munkája okozta.

Sport

F. T. C.—Kinizsi mérkőzés. Nagyszerű sportatrakciónak ígérkezik a ma délután eldöntésre kerülő F. T. C.—Kinizsi mérkőzés. A Kinizsi legutóbb Budapestben találkozott a magyar profibajnokság első győztesével és a mérkőzést 3:1-re veszítette el. A mai találkozás két ország bajnokesapatának érdekes küzdelmére ígéri. Az F. T. C. halfsora Fuhrmann—Obitz—Bukovi és a Kinizsi csatársorával való harca érdekes küzdelmet ígér. A Kinizsi ma kitünő kondícióban van. Minden ellentétes híresztelés dacára a F. T. C. ma délután Temesvárott játszik és a mérkőzést az illetékes hatóságok megengedték. A mérkőzés a Banatul-nályán félhétkor veszi kezdetét. Előzőleg a Gyapjuipar és a Kinizsi II. játszanak előmérkőzést.

A csapatok a következőképpen állanak fel:

F. T. C.:			Amsel		
Takács I.	Fuhrmann	Ráosz Turay	Bukovi	Hungler	Obitz
			Dan	Schlosser	Kohut
Kinizsi:			Tänzer II		
Telek	Matek	Steiner I.	Wetzer	Semler	Rafinszky
			Vogl	Steiner II.	
			Hocksáry	Zombory	

Uri szabóóság Kirity József
 valódi angol szövetek raktára
 Belváros, Szentgyörgy-tér 4. I. emelet.
 Iskola Alapítvány - Kolozvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Füüdőlevél

Bogdarigós, július 2.

Bogdarigós fürdő a Temesvárlippai vasútvonal mentén fekszik, melynek Charlottenburg a vasútállomása, ahol az érkező fürdővendégeket minden vonatnál a fürdőigazgatóság autobusa várja.

Bogdarigós fürdő méltán tekinthet vissza büszkeséggel évszázados múltjára, miután ezen időtartama alatt számtalan rheumás, ishiásos és köszvényes beteg nyerte vissza egészségét, valamint ideggyenge és vérszegény távozott el teljesen helyreállított egészséggel. Tanubizonyosságai a számtalan kiváló gyógyeredménynek, melyek itt az idők folyamán elérték, a fürdő kápolnájában hátrahagyott mankók és botok, melyek oly betegek által hagyattak vissza, akik mint önmagukkal tehetetlen nyomorékok érkeztek ide gyógyulást keresendő és néhány heti fürdőhasználat után teljesen egészségesen és munkaképesen távoztak el.

Mint Bogdarigós fürdő régi törzsvendégét különösen kellemesen érintett, hogy ezidén a fürdőigazgatóság áldozatkészsége folytán az állomás és a fürdő között megfelelő autót épült, ezenkívül egy régi óhajnak eleget téve a villanyvilágítás bevezettetett, hogy ezáltal is minél kellemesebbé tétessék a fürdővendégek részére az ottartózkodás.

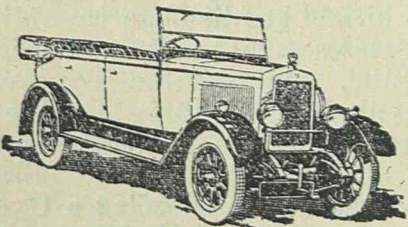
A fürdő gondnokául az igazgatóság Beyreder Rezső urat angasztálta, akinek sikerült körültekintő és hozzáértő vezetés által a már ezideig is szép számmal jelenlevő fürdővendégek teljes megelégedését kiérdemelni. A fürdőhely vendéglőse pedig ezidén az előnyösen ismert Leinwald János, aki kifogástalan jó ételkkel és valóban jó italokkal a legkényesebb igényeket is kielégíti. Végül pedig nem szeretném megemlíteni nélkül hagyni, hogy Bogdarigóson határozottan olcsóbban élhet az ember, mint Temesvárott, miután az élelmezés kb. 20-30%-al olcsóbb, mint odahaza. A szobák árai 100, 80, 40 lei között váltakoznak személynként és naponta, úgyhogy a Bogdarigóson való tartózkodás, más fürdőhelyek áráival összehasonlítva jutányosság szempontjából is ajánlható. Kiránduló csoportoknak a fentemlített árból 25% árengedményt biztosított a fürdőigazgatóság előzékenysége.

A viszontlátásig szívélyesen üdvözli kész hive

MERSCHDORF V.

MORRIS

„the Wheel of the World“

Morris Motors Ltd.
Cowley-Oxford, England

Vezérképviselate:

KARNER EDE
automobilosztály

Temesvár, Uri-u. 12. :: Teleion 8-90.

Temesvári diák kalandos utazása

az amerikai filmváros felé és szomorú letörése

Temesvár, július 3.

Szerelmesszívü, ábrándoslelkü, nagyratörő gimnazista nem mindennapi esete tartja izgalomban az aninaiakat. Schnitzár Sándor nyolcadikos gimnazista már az iskola padjaiban is többet foglalkozott a szép amerikai film-sztárokkal, mint tanulmányaival. Egész délelőttökön át írta a különböző terjedelmü, de mindig ugyanazon tartalmu leveleket szíve bálványozott királynőinek, a mesés Hollywoodba. Ennek eredménye természetesen az év végi bukás lett, ami azonban korántsem zavarta meg levelezéseit, sőt most már a levelek megnagyobbodtak s fényképek is kezdtek belőlük kihámozódni. A képekről aranyosan mosolygó drága kis bubifejes tündérek mosolyogtak ingerlően, szendén, esábitóan a szemlélőre. Pola Negri, Gloria Swanson, Lya de Putti képei egymásután érkeztek aláírva saját puha fehér kis kacsóiktól.

Egy szép napon aztán se szó se beszéd Schnitzár Sándor, az előbb még nyolcadikos gimnazista, most már jövendő filmszínész, esetleg második Rudolf Valentino, fogta magát s bucsu nélkül, kevés megtakarított pénzével vonatra ült, s meg sem állt Konstancaig. A szép kikötővárosból aztán a szöke fürtös bonviván egy gyönyörű tengerparti képes-

lapot irt itthonmaradt barátainak és levelezőtíkárának, — mert a nagy film-színészeknek az is van. — hogy minden a legjobbban megy.

Ezalatt itthon maradt szülei kétségbeesve keresték mindenütt elveszettnek hitt egyetlen fiukat, kapkodtak fűhöz-fához, de minden eredmény nélkül. A regényes fordulat most kezdődik. A nap aranyos fényt árasztva szerte szét vakítóan tünt fel a látóhatár szélén, a nagy óceánjáró utasai mozgolódni kezdtek a kajütökben. Alessandro Snizzari éppen reggeli grogját szüresölte, miközben önelégülten tekintett végig a napsugárral játszó tükörsima tengeren, midőn a hajó kapitánya e szakkal lépett hozzá:

— Mister, távirati utasításom szerint önt Athénben partraszállítom, készüljön!

És Schnitzár Sándor, ezelőtt pár órával még Alessandro Snizzari, emelt, fővel bátran hagyta el a hajót, hogy Athénben tovább ábrándozzék kínesez Hollywood gyönyörű tündéreiéről. Onnan irt levele szerint még most sem hagy fel a reménnyel, hogy valamikor mégis csak híres mozsínész lesz... de hiába... nem marad más, csak a remény... csak a remény... csak a remény!... B. G.

Hogyan lettem svájci milliomos

St.-Gallen —

Utolsó svájci kirándulásom a virtuskodást már csak a vonatnak engedtem át, amely tényleg teljes mértékben meg is felelt igényeimnek, amikor például — hogy mást ne is említsek — egy 380 m. hosszú, szinte borzasztóan szépnek mondható viadukton vitt át, 98 méteres szédítő magasságban a Sitter fölött. Ez a Toggenburg vonat, amelyet e célra választottam, a Necker völgyébe vezet és oly változatos és gyönyörű vidéken halad át, hogy fájlaltam, hogy az egész napot nem tölthettem a vonaton.

Weissenbachnál egyórai várakozásom volt az ellenvonatra. Szerencsére az embernek szükségletei vannak és így elszórákoztam egy darabig azzal, hogy egy bódében képes levelezőlapokat válogattam, azután 20 rappen bedobása által egy automata bódét nyitottam magamnak, amelyben viszont szerencsésen bent felejtettem a botomat. Miután egy ilyen egyszerű bot itt 2-3 frankba kerül, hát minden pírulás nélkül további 20 rappenért újjalag illemesen felnyitottam a helyet és megszabadítottam botomat. Ugyan nem igen volt hiábavaló bedobnivaló pénzem, de egy röpke számítás meggyőzőtt arról, hogy nem fizettem rá a bótra és megkönnyebültem vártam a vonatra, amely gyorsabban mint ahogy óhajtottam volna visszavitt, közbe új meg új szépségeket mutatva. Itt a Svájcban mindenütt minden az idegenforgalomra van berendezve és bár misem kerül sokba, nekünk mégis drága, mert amit az ember itt egy nap csak anzixra, villamosra és szivarra kiad, abból otthon egy napig meg is élhet. Minden csak 20-30 rappen (10-15 lei.) de a sok lubból dicsőno lesz, amit a szegény turista nem győz.

Egyszer, teszem fel, betértem oszonnáznai egy kerteskébe, amelyben egy zenekar énekelt és viszont. Eltekintve attól, hogy minden szám után kalapozni jöttek, olyan drága volt az étlap, hogy — ne nevesse ki az író — csak egy író ittam és illanatnyi pénzviszonyaimra való tekintettel el kellett osznom.

Egy más eset! Az általam megszá-

lott nagyszálloda tulajdonosa barátom lévén, igen előnyös penzió mellett fogadott be. Nős még erre is ráfizettem. Többször, sőt olyan elegáns helyekre is voltam meghiva étkezésre, ahol pechemre ketten is szolgáltak fel, (azaz, hogy az inas felszolgált, a szobalány pedig kiszolgált — volt) míg a chauffeur kivitt és visszahozott úgy, hogy a megnemtakarított penzió ára megegyeszen ráment a nekik polgáriknak, nekem pedig királyinak tűnő boraválóra. Az a nagyterjedelmű helyemgyáros, akinek itt többek között kedves vendége voltam, egy olyan pazar berendezésű japán pavillonban szervizoltatta a feketét, hogy eltátoztam a szájamat, amelyet azonban egy jó vastag havannával mindjárt betömött.

A menyezeten egy nagy ventilátor volt, amely működésével megszólaltatta a tetőn egy behízeltgőhangu acelhárfát. A szellőztető olyan nagyszerűen működött, hogy a külső nagy meleg dacára már szintén aeolhárfa z t a m. Ha még ideirom, hogy a háziasszony-nak: másnap virágot küldtem, úgy azt hiszem én is eléggé szellőztettem, hogy miképpen birtam itt takarékoskodni.

Tényleg azonban csak az utolsó napon sporoltam, amikor már utaznom kellett volna és már osztrák korona milliomossá váltottam át magam. A dolog most igen egyszerűen men. Minden árat csak 22500-al kellett megszoroznom és így a nagy ár mindentől ehriasztott.

Hogy teljesen átlásson a szitámon, meg kell még mondanom, hogy a nagy takarékoskodást teljesen kiegyenlítetté annak a 12 havannás szivarnak az utolsó napon való kényszerelszivása, amelyeket podgyászombá már elhelyezni nem birtam merni. Sajnos most már havónának nevezhetem őket, pedig milyen jól esne csak egy kis visszaemlékezést is szivni belőlük.

No de most bocsássa meg, hogyha olyan röviden bánok el önnel, de zárás előtt még a póstára kell mennem, hogy hátha mégis megérkezett az az előleg, amely még meghosszabbíthatná — itt.

Jean d'or.

A béka átka

Irta Gustáv Meyrink.

Fordította Kubán Endre

A pagodához vezető utra forón tüdőzt az indiai nap, forrón tüdőttaz indiai nap.

A pagodában énekelték a hvők és fehér virágot szórtak Buddha szobra elé. A papok imádkoztak:

— Om padme hum! Om padme hum!

Az ut üres volt és elhagyabtt. Ünnepe volt.

A hosszú tehénfüvek sorfalt állottak a rét szélén az uton, mel a kék pagodához vezetett, mely a k-k pagodához vezetett.

A réti virágok mind az Ezerlábura várakoztak, aki odaát lakott a tisztelteméltó fügefá kérgében.

A fügefá volt ezen a vicéken az előkelő negyed.

— Én vagyok a tisztelteméltó, — mondta saját magáról a fügefá, — én vagyok a tisztelteméltó és a leveleimből uszónadrágot lehet csinálni, uszónadrágot lehet csinálni.

De a béka, amely mindig egy nagy kövön ült, nem sokra becsülte a fügefát, sőt megvetette, mert a helyéről nem tudott elmozdulni, mive oda van növe. Az uszónadrágot pedig felesleges és haszontalan dolognak tartotta.

Azonban még a fügefánál is jobban gyűlölte annak lakóját, az Ezerlábut. Fölfalni nem tudta, mert kemény volt a páncélja, azonkívül, ha ellenségesen közeledtek feléje, mérgecsedvet bocsátott ki magából, mérgecsedvet bocsátott ki magából.

Azért utálta, nagyon utálta.

Föltette magában, hogy megrontja az életét és boldogtalanná teszi. Egész éjjel tanácskozott a holt békák szellemeivel, a holt békák szellemeivel.

Napfölkelte óta ott ült a kövön és várt és közben idegesen rángatta az egyik hátulsó lábát, a hátulsó lábát.

Olykor köpdösött a tehénfüre.

Minden hallgatott. Bogár, virág, fa, fü néma volt. És hallgatott és néma volt a széles-széles ég is. Mert ünnep volt.

Csak a varangyok, ott lenn a moesárban, azok a pogányok, csak azok a varangyok gajdoltak istentelen nótákat:

Ninesen mennyország se pokol,

Se pokol,

Még a pap is udvarol,

Udvarol,

Fütyülök a lótsuzra,

Lótsuzra,

Meg a hókuszpókuszra,

Pókuszra.

Meg is átkozza érte Buddha a varangyot, hogy mindig csak büzös moesárban éljen, sohasem virágos réten illatos virágos réten.

Hallgá, te balga!

Egyszerre megcsillant valami a fügefá kérgének repedésében. Aztán

A LÉGFÜGŐK KIRÁLYA
MIRA

Felöltőszerű gummikabát 700 lei
Angol szövetgummikabát 1100 lei

Idei gummifürdősapkák 25 leitől kezdve.
Nagy választék mindennemű fürdőcikkekben.

Szőnyeg és Linoleumház

Tulajd.: POPPER GYULA IV., Bul. Berthelot (Kossuth-u.) 5. Kobelt-ház. Tel. 18-75

csillogva lefelé ereszkedett, akár a fonálra fűzött fekete gyöngysor, drága fekete gyöngysor.

Kacéran riszálta magát és magasra emelte fejét és táncolva tipegett a napsugárban.

Az Ezerlábú, az Ezerlábú.

A fügefa elragadtatással csapta össze leveleit, mint tenyereit az ember. A tehénfü hódolattal zizegett, hódolattal zizegett.

Az Ezerlábú fürgén a nagy kő irányába futott, mert ott volt a tánctere, világos, homokos hely, világos, homokos hely. Ott forgolódott körben és nyolcas figurában. Minden bámulót vakított. Minden bámuló a gyönyörtől behunyta a szemét, behunyta a szemét.

A béka egyszerre jelt adott és a kő mögül előlépett legidősebb fia és tiszteletteljesen meghajolt és az Ezerlábúnak átnyujtotta anyjának levelét, anyjának levelét.

Az Ezerlábú a harminchetedik számú lábával vette át az írást és oda szólt a tehénfünek:

— Nézd meg csak, szolgám, elég okmánybélyeg van-e rajta?

Felelt a tehénfü:

— Az én nemzetségem ugyan a legöregebb fü a földön, de ezt még én se tudom, mert a törvények évről-évre változnak. Ezt csak Indra tudná megmondani, csak Indra mondhatja meg. De ma ünnep van és Indrát nem lehet zavarni, nem szabad zavarni.

Erre előhítták a pápaszemes kígyót, a szemüveges kígyót és ez fölolvasta a levelet, bizony fölolvasta a levelet:

— Önagyméltóságának, Ezerlábú Urnak. Aki ezt a pár alázatos sort írom, nedves, sikamlós élőlény vagyok. Szépségemet nem sokra becsülik a növények és az állatok. Nem vagyok fényes és nem vagyok ragyogó. Csak négy lábam van, csak négy és nem ezer, mint neked, nincs ezer, mint neked. Ó, tiszteletreméltó! Aldás reád! Aldás reád!

— Aldás reád! Aldás reád! — dudolták a vadrózsák.

A pápaszemes kígyó, a szemüveges kígyó folytatta a levél olvasását, folytatta a levél olvasását:

Amde a fejemben bölcsesség és mély tudás lakozik. Minden füvet, a rengeteg-sok füvet, név szerint ismerem. Tudom az ég csillagjainak számát és a földbe gyökerezett fügefa leveleinek mennyiségét. Egész Indiában nincsen még egy béka, melynek hozzám hasonló kitűnő emlékező tehetsége lenne. De, lásd, a dolgokat csak akkor tudom megszámlálni, ha mozdulatlanul állanak, de nem ha mozognak és nem ha mozognak. Ó, mondd meg nekem, kegyelmes uram, hogyan lehetséges az, hogy te a járásnál mindig hibátlanul tudod, melyik lábaddal kezdjed, melyik legyen a lépésben a második, melyik a harmadik, melyik legyen a negyedik, ötödik, hatodik. Az egyes számú lábaddal után a tizes lép-e ki, vagy százas és mit csinál ugyanakkor a kettes számú és mit a hetes számú? És mit cselekszik a nyolcas és a tizenhárom számú, amikor a kilencszáztizenhetedik lépésre készül és a hatszáz számú lábaddal fölemeled, az ezer számú számot pedig leteszed, vajjon ugyanakkor a harminckilenc számot behajlítod és a hatvannyolcas számot kinyújtod, elegánsan kinyújtod? Mondd meg nekem szegény, nedves, síkló élőlénynek, melynek csak négy lába van és nem ezer mind neked, nem ezer mint neked, hogyan csinálod ezt, hogy nem botlasz egyik lábaddal a másikba és nem téveszted össze a sorrendet és nem zavarod össze a sorrendet? Válaszodért alázattal esedezik a béka, a béka.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszertárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

— Aldás reád! — lehelte a levél fölolvastása után a rózsabimbó, a kicsi rózsabimbó. A tehénfü, a sok virág, a tömérdek bogár, a fügefa és a pápaszemes kígyó mind várakozásteljesen nézett a tiszteletreméltó Ezerlábúra, a becsülésreméltó Ezerlábúra.

Még a pogány varangy is elhallgatott a maga istentelen nótájával, a hitetlen varangy is hallgatott.

Az ezerlábú pedig mereven, mozdulatlanul egy helyben maradt és egyetlen tagját sem volt képes megmozdítani.

Elfelejtette, hogy a járás megkezdésénél melyik lábát kell fölemelnie és minél tovább törte rajta a fejét, annál kevésbé jutott eszébe, éppenséggel nem jutott eszébe.

És a kék pagodához vezető utra forrón tüzött le a nap, forrón tüzött le a nap.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Harmincötödik fejezet

amelyben kiderül, hogy Muncurkónak semmi baja sem történt, amikor a vonatból kiesett, ellenben kedve kerekedett felesapni mozdonyvezetőnek, amiből szerencsére nem történt semmi veszedelem, végül pedig a nemzetes ur ott talál rá Furfangi Fülöpre, ahol nem is sejtette.

Mikor az utasokkal telt vonat a mozdonyvezető nélkül megindult, a lent maradt mozdonyvezetőnek szerencsére volt annyi lélekjelenléte, hogy mikor az utolsó koci robogott el mellette, hirtelen felkapaszkodott erre. Aztán felmászott a koci tetejére és egyik kocsi fedeléről a másikra ugrálva szerencsésen eljutott a mozdonyig. Ott lemászott a tetőről és a mozdonyra ment. Majd sóbálvánnyá változott, mikor a mozdonyvezető helyén egy matrózruhas gyereket látott.

— Ki vagy te? — kiáltott rá.

— Én vagyok a Muncurkó.

— Te vagy az, aki kiestél a vonatból?

— Én.

— De hogyan kerülsz ide? Mind keresztünk és már azt hittük, hogy a vonat olyan apró darabokra tépett, hogy nem is tudtuk megtalálni.

Közben a mozdonyvezető odaállott a helyére, ahol eddig a Muncurkó volt és szabályosan vezette tovább a vonatot, amely eddig zakatolva ugrált, mintha a mozdony részeg lett volna.

Muncurkó, aki egészen kormos lett, leült egy szénrakásra és mesélni kezdett:

— Ugy volt, hogy amikor kiestem a vonatból, legurultam a föltésről, de más bajom nem történt. Mikor az egész vonat elhaladt mellettem, felfutottam a sínekre és a vonat után szaladtam. Szerencsémre a vonat közben lassudott és végül megállott. Eppen akkor értem oda. Láttam, hogy mindenki leszállt és engem keresnek. Gondoltam, hogy csinálom egy viceet és a hátulsó koci mögött elbujtam. Mikor mind elhaladt mellettem és nem vettem észre, elrejtőztem a vonaton és végül a mozdonyra jutottam. Itt elnéztem a sok kereket és foggantyut. Közben halottam, hogy az emberek viszatérttek és vártam, hogy a mozdonyvezető bácsi is jöjjön. Megakartam kérni, hogy hagyjon engem itt a mozdonyon, hogy lássam, miképpen kell azt vezetni. Azonban ugylátszik, hogy véletlenül megfordítottam az egyik kereket, mert a mozdony egyszerre megindult.

Megijedtem és meg akartam állítani. Ujra csavartam egyet, de a mozdony nem állott meg, hanem még gyorsabban futott.

— Az ám, — szólt a mozdonyvezető, — éreztem, amikor a kocsi tetején a mozdony felé siettem, hogy a vonat mindegyre sebesebben száguld és biztos voltam benne, hogy ha idejekorán

nem érek ide, akkor a legközelebbi kanyarodónál kisiklik a mozdony és a vonaton nagy szerencsétlenség történik.

A mozdonyvezető most már nyugodtan vezette a vonatot a legközelebbi állomásig. Muncurkót, aki addig nézte a vonatvezetést, akkor visszavitte a nemzetes urhoz. Az éppen busult, mikor a mozdonyvezető Muncurkóval a fölkébe benyitott.

— Muncurkó! — kiáltott a nemzetes ur örömmel és két karjával magához ölelte a kormos Muncurkót.

A nemzetes urnak a ruhája is tele lett korommal, de ezzel nem törődött, hanem száz lei jutalmat adott a derék mozdonyvezetőnek.

A vonat azután tovább haladt. Egyszerre csak megszólalt Muncurkó:

— Látod, papa, ha nem vágta volna a pofon, a csomagok megszámlálása miatt, ez mind nem történt volna.

— Ez igaz, mordizomadt, — válaszolt a nemzetes ur, — de jó, hogy eszembe juttattad a csomagokat, most majd magam olvasom meg azokat.

Számolgatta, számolgatta a nemzetes ur a csomagokat és végül kijelentette: — Igazad volt, Muncurkó, mégis tizenkettő a csomag, tizenegy helyett.

— Látod, papa, — kezdett most Muncurkó bögni, — hiába vágta volna a pofon.

— Jó, jó, mordizomadt, — mormogott a nemzetes ur, — de viszont megérdemelnél nem egy, de legalább öt pofont, amiért felszálltál a mozdonyra és megindítottad a vonatot, amivel mindnyájunk halálát okozhatad volna. Ezt az öt pofont azonban nagylelkűen elengedtem és kijelentem, hogy le van kvittelve azzal az egy pofonnal, amit valóban úgy kaptál, hogy nem szolgáltál rá.

A nemzetes ur aztán jobban szemügyre vette a csomagokat és rájött, hogy a tizenkettődik csomag egy utikosár, amely nem volt az övék. Ki tudja, mióta hevert már az a kosár a vasuti bakterházban és most a bakter tévedésből felrakta a nemzetes urék csomagjaival együtt.

— Mordizomadt, — szólt a nemzetes ur, — ha már itt van ez a kosár, nézzük meg legalább, hogy mi van benne.

Kinyitotta az utikosár fedelét és legnagyobb meglepetésére benne találta összekuporodva Furfangi Fülöpöt, a rókát.

— Mordizomadt, — kiáltott a nemzetes ur, — csak hogy megvagy, te gaz impostor! No, most ellátom a bajodat. A róka könyörgésre fogta a dolgot:

— Édes, drága, jó nemzetes uram! Ne bántson! Szánom-bánom minden vétkeimet, mellyel megbántottam. Nézze, akkor éjszaka nem akartam becsapni és nem tudtam, hogy a paraszt udvarában méz helyett csapda van. De ha tudtam volna is, megbűnhődtem érte, mert amikor onnan elszaladtam a korcsmáros udvarába, hogy Muncurkót hívjam, a korcsmáros kuttyája beleharapott a lábamba. És ezért azt gondoltam, hogy mégis jobb lesz a vasuton haza utazni, mint gyalog. Mivel azonban nem akartam pénzt költeni a vasutra, hát kerestem a módját, hogyan utazhatnék ingyen. Elmentem az állomásra és ott a maguk csomagjaik közelében találtam ezt az üres utikosarat. Egészen odatoltam a maguk csomagjai mellé, aztán belebujtam és magamra huztam a födelet. Biztos voltam benne, hogy a bakter a nemzetes urék holmijával együtt ezt a kosarat is felteszi a vonatra és én ingyen utazhatok hazáig. Ne bántson hát, nemzetes uram és bocsásson meg!

Azonban a nemzetes ur egyszerűen nem hagyta a szívét meglágyítani.

— Lári-fári, — mondotta, miközben erősen fogta a rókát — ez egyszer nem veszel le a lábamról. Ellátom én mindjárt a bajodat. Alaposan elverlek.

A róka rémülten kérdezte:

— De csak nem a botjával akar a nemzetes ur elverni?

— De bizony azzal!

— Jaj, aranyos nemzetes uram, ha már nem akar megkegyelmezni, verjen a tenyerével, az öklével, csak a bottal nem, mert a botverés a rókánemzetségre a legnagyobb séggyen.

Természetes, hogy a nemzetes ur most már csak azért is bottal akarta a rókát megverni. Eleresztette hát Furfangi Fülöpnek se kellett több. A következő percben a vasuti koci nyitott ablakán kiugrott s aztán vígan szaladt a mezőn. Fügét mutatott az ablakon kihajló nemzetes ur felé és csufondárosan ezt a gunyverset énekelte:

Morgó Mackó fejébőre az éjjel elmaradt föle,
licsi-lácsi, ácsi-tácsi,
kopasz lett a Morgó bácsi!

A róka aztán nekivágott a hegyeknek és úgy iramodott tova. A vonat pedig nagy kerülővel megkerülte a hegyeket. Ennek a nemzetes ur nagyon megörült, mert nem hallotta többé Furfangi Fülöp róka csufolódását.

Két óra múlva aztán a vonat közelebb az erdei állomás felé. A nemzetes ur kitekintett az ablakon és az állomáson nagy sokaságot látott, amely az ő fogadásukra sereglett össze. Ott látta Hümmöge Zsuzsánna nénit, a szakácsnőt, ott volt Mókus Rókus, Rákics Alborák, a szabó, Tapsifüles Jeromos, a nyúl, Agyarosi Balambér, a vaddisznó, Hirtelendi Hirtelenfi, a hörsög, valamint a nagy erdő számos lakója is.

Mikor a vonat megállt az erdei állomáson Cingeli Cinógó, a cinege, aki az erdei dalárdának a karmestere, jelt adott és valamennyien torokszakadtából énekeltek:

Éljen ő! Éljen ő!
A dicső! A dicső!
Éljen nemzetes urunk!
Hogy visszajött vigadunk!
Morgó urat hozta isten!
Dicsőbb medve nála nincsen!
Éljen ő! Éljen ő!
A dicső! A dicső!

Készíték divatöltönyöket garancia mellett 1000 leiért. Fiuöltöny 800 lei, vasalás 60-80 lei. Elvállalok minden szakmába vágó munkát olcsón. Amigó József Józsefv., Begabalsor 26

„Bianchi“

Képviselőt: Temes-Torontál-, Krassó-Szörény- és Aradmegyék területére

Eduard Tichy
autólerakat

és „Isotta-Fraschini“ Motor-kerék-párok

Pneu-Stock Pirelli.

Timișoara Belváros, Str. Eminescu (Zápolya-u.) 6.
TELEFON: 11-26 és 11-27.

Valódi **Dalmát-rovarpor**

Legjobb irtószerek, svábbogarak, poloskák stb. kipusztítására.

Eredeti minőségben kapható: **Kohn Adolf és Fia** üzleteiben, Gyárvaros, Fő-u. 2. és Józsefváros, Skudier-tér 5.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.

Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Szerető pártást keresek élettársul, 29 éves vagyonos fiatalember vagyok. Rendezett viszonyaimból történeten hozományra nem pályázok. Leveleket „Szép leány” jeligére a kiadóba kér teljes címmel.

Elvált asszony berendezett lakással férjhez menne kereskedő vagy hivatalnok uriemberhez. Teljes címmel ellátott levelet kérek „Elvált” jeligére a kiadóba.

Alkalmazás

Román perfekt gépirót keres jegyzői iroda. „Perfekt” jeligére ajánlatokat a kiadóba kérünk.

Gépirásban jártas kedő irodistánt keresek azonnali belépésre. Cím a kiadóban. (926)

Allást keres

Kezdő gép- és gyorsíró állást keres azonnali belépésre Szíves megkereséseket „Kezdő” jeligére a kiadóba.

Magyar, német, román nyelvet beszélő kezdő gyors- és gépirónő állást keres azonnal vagy későbbi belépésre. Címét kérek a kiadóba.

Lakás

Átadnám, esetleg elcserélném belvárosi utcai első emeleti szoba-konyhás lakásomat hasonló esetleg 2 szobással Józsefvárosban, Scudier térhez közelivel. Megkereséseket „Tiszta 8” jeligére a kiadóba.

Kis butorozott szoba kert közepén a Kardostelepen kiadó. Cím a kiadóban.

Kiadó szoba, konyha és éléskamra a Besenyey-telepen. Érdeklődni lehet a Park-szannatorium szolgátnál.

Elcserélném gyárvárosi lakásomat 2 szobás mellékhelyes lakásért. Ajánlatokat „Őszre” jeligére a kiadóba. (1003)

Butorozott szoba föltétlen tisztességes uriember részére kiadó, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóban. (924)

Adás-vétel

Konyhaberendezés szép kivitelben eladó. Wirth, Józsefváros, Rózsa-utca 23. (1001)

Jókarban levő gyermekocsiat vennék. Ajánlatokat „Modern kocsi” jeligére kérek a kiadóba. (1002)

Eladó egy nagy pénzszekrény, C-as, alig használt és egy nagy mángorló. II. Liget-ut 9. földszint 2. Ugyanott egy tisztességes házaspár házmesternek fevértetik. (925)

Különbé

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timisoara. (908)

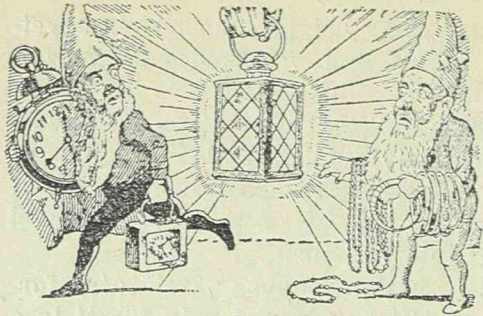
Géphímzés tanítást és különböző kézimunka készítését olcsón és gyorsan vállalom. Cím a kiadóban. (907)

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petöfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában.

Ugyanott téglák is kaphatók.

Ki ne volna felvilágosodva arról, hogy jól járó órák, lelkiismeretes órajavitások csakis

GÁCS FERENC órásnál készülnek

Timisoara, Erzsébetváros
Király-tér 12.

Mész

de'ailban és vagonfében
jutányos árban kapható

SCHMIEDT BERNAT fátelépén

Timisoara I., Aradi-ut.
Telefon 20-20.

Tusnádfürdő

klimatikus gyógyhely a villa Máriában
szobák még előjegyezhetőek.

Bővebbet a tulajdonosnál

Keller István gyógyszerésznél
Erzsébetváros, Vöröskereszt gyógytár.

Boiangeria Bănătăna

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít
vegyileg. Munkák leadhatók Frații
Schön, Józsefváros, Bonnáz- és
Kossuth Lajos-utca sarkán, Reisz-
mosóda, Józsefváros, Török-utca
és özv. Pollák Martinné, Gyár-
város, Duschnitz mellett. 227

A lajstromos választás azt jelenti,

hogy az elszigetelt magyar szava

sem vész el, ha a

X jelre szavaz.

A raktár teljes felhagyása miatt

az összes női- és férfi cipők

előállítási áron alul is

eladásra kerülnek

Kádi și Comp.

Belv., Széchenyi-palota

Bogdarigósfürdő

egyike a legszebb, legkisebb és
legkellemesebb gyógyfürdőknek

teljesen renoválva, megnyílt!

Gyönyörű fekvés, hatalmas parkkal,
nagykiterjedésű erdők közepette

Kitűnő gyógyeredmények rheuma, ischiás, vérszegénység és
egyéb megbetegedéseknél.

Mint klimatikus gyógyhely levegőváltásra és üdülésre
különösen alkalmas és ajánlható.

Közel Temesvárhoz és Aradhoz, a Temesvár-lippai vasutvonal
mentén, Charlottenburg vasutállomással Autóbusz minden vonatnál.

**Olcsó árak, legkellemesebb gyógyfürdő
és nyaralóhely!**

Földbirtokosok, gazdák!

Tegyenek kísérletet az **AZOFORM**
természetes baktériumtrágyával, mellyel tetemes többtermelést érnek el.

Az **AZOFORM**
baktériumtrágya az egész világon fényes eredménnyel isz kasználva. Számos el-
ismerő oklevél és kitüntetés bizonyítja annak jóságát. A Bănătăna eszközölt kísérletek
elsődrendű termést eredményeztek.

A rendelések őszi vetésre már most eszközrendelők. — Egy doboz ára (1¼ holdra)
bérmentve utánvétellel 350— Lei.

A rendelésnél a vetemény minősége megjelölendő.

Képviselő: Bánát és Arad m. részére.

Ch. SALJO és Társa
Timisoara IV., Pályaudvar-ut

Berlini villamosóragyár

képviselőt elvállaltam és így módomban áll bármilyen fajta és
legnagyobb pontossággal járó villamosórákat, esetleg teljes óráköz-
pontot felállítani és üzembe hozni.

Erdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre

Földessy Kálmán csillagászati órás

Timisoara-Erzsébetváros Dózsa-u. 43.

Tel. 5-47.

Rikkancsok felvételnek
a Déli Hirlapnál

HELICON-nyomda, Timisoara

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.